

הצעת חוק קרן לאזרחי ישראל, התשע"ד–2014

הצעת חוק זו נדונה בכנסת בקריאה הראשונה ביום כ"ו באייר התשע"ג (6 במאי 2013), והועברה לוועדת הכנסת, לצורך קביעת ועדה לדיון בהצעה.

ביום כ' בסיוון התשע"ג (29 במאי 2013) הודיעה ועדת הכנסת לכנסת כי החליטה, בהתאם להוראות סעיף 83(ב), להעביר את הצעת החוק לדיון בוועדת המדע והטכנולוגיה.

ביום י"ט בסיוון התשע"ד (17 ביוני 2014) הונחה הצעת החוק על שולחן הכנסת לקריאה השנייה ולקריאה השלישית. ביום כ"ו בסיוון התשע"ד (24 ביוני 2014) הודיעה מזכירת הכנסת לכנסת כי הוועדה החליטה לחדש את דיוניה בהצעת החוק לאחר שהונחה על שולחן הכנסת ובטרם התחילה הקריאה השנייה, בהתאם להוראות סעיף 89 לתקנון הכנסת.

הצעת החוק מוגשת שוב – בצירוף הסתייגויות – לקריאה השנייה ולקריאה השלישית ביום י"א בתמוז התשע"ד (9 ביולי 2014).

להצעת החוק הוגשו בקשות רשות דיבור.

הצעת חוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית

נספח מס' מ-757/ב'

חוק קרן לאזרחי ישראל, התשע"ד–2014

פרק א': הגדרות

הגדרות

1. בחוק זה –

"היטל" – היטל על רווחי נפט שנגבה לפי הוראות חוק מיסוי רווחי נפט, התשע"א–2011¹;

"ועדת האיתור" – הוועדה לאיתור מועמדים, כמשמעותה בסעיף 5;

"ועדת הביקורת" – ועדת הביקורת של הקרן, כמשמעותה בסעיף 24;

"ועדת ההשקעות" – ועדת ההשקעות של הקרן, כמשמעותה בסעיף 19;

"הוועדה לפיקוח על הקרן" – הוועדה לפיקוח על הקרן של הכנסת כמשמעותה בסעיף 36;

"חוק בנק ישראל" – חוק בנק ישראל, התש"ע–2010²;

"חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט–1999³;

"חוק יסודות התקציב" – חוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985⁴;

"חוק תקציב שנתי" – כמשמעותו בחוק יסודות התקציב;

"מחלקת הניהול" – מחלקת הניהול של הקרן, כמשמעותה בסעיף 28;

"מוסדות הקרן" – המועצה, ועדת ההשקעות וועדת הביקורת;

"המועצה" – מועצת הקרן כמשמעותה בסעיף 8;

"הנגיד" – נגיד בנק ישראל שמונה לפי חוק בנק ישראל;

"נכסי הקרן" – נכסי המדינה שבניהול הקרן, כמשמעותם בסעיף 4;

"סכום ההקצאה השנתי" – כמשמעותו בסעיף 38;

¹ ס"ח התשע"א, עמ' 806.

² ס"ח התש"ע, עמ' 452.

³ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

⁴ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

"עובד בנק ישראל" – לרבות המשנה לנגיד ;

"הקרן" – קרן לאזרחי ישראל שהוקמה לפי סעיף 2 ;

"השר" – שר האוצר.

פרק ב': הקמת הקרן

2. הקמת הקרן מוקמת בזה קרן לניהול הכנסות המדינה מהיטל על רווחי גז ונפט שתיקרא קרן לאזרחי ישראל.
3. מטרת הקרן תנהל את הכנסות המדינה מההיטל בראייה כלכלית ארוכת טווח לשם השאתם ובמטרה לאפשר את המשך קיומה של הקרן לדורות רבים, והכול לפי הוראות חוק זה.
4. נכסי הקרן
 - (א) הכנסות המדינה מההיטל יופקדו, אחת לרבעון לאחר שיומרו לסכום במטבע חוץ, לחשבון בנק שיפתח לשם כך בנק ישראל (להלן – חשבון הקרן).
 - (ב) נכסי הקרן יכללו את אלה :
 - (1) הכנסות המדינה מההיטל ;
 - (2) הפירות שנבעו מהכנסות כאמור בפסקה (1) מיום תחילתו של חוק זה ואילך (בחוק זה – רווחי הקרן).
 - (ג) נכסי הקרן אינם ניתנים לעיקול, להמחאה או לשיעבוד, ולא יראו בהעברת נכסים לניהולו של מנהל השקעות חיצוני כהמחאתם.

פרק ג': ועדת האיתור

5. ועדת האיתור
 - (א) תוקם ועדה לאיתור מועמדים לכהונה כחברים מקרב הציבור למועצה ולוועדת ההשקעות, ואלה חבריה :
 - (1) שופט בדימוס של בית המשפט העליון או של בית המשפט המחוזי, שימנה שר המשפטים, והוא יהיה היושב ראש ;
 - (2) המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה ;
 - (3) המנהל הכללי של משרד האוצר ;
 - (4) המשנה לנגיד ;

(5) נציג ציבור, בעל תואר שלישי בכלכלה או במינהל עסקים, המכהן או שכהן בעבר כאיש סגל אקדמי בכיר במוסד להשכלה גבוהה בישראל או מחוץ לישראל, בעל מומחיות בתחומים הנוגעים לפעילות הקרן, שימנה שר המשפטים.

(ב) תקופת כהונתם של יושב ראש ועדת האיתור ושל חבר ועדת האיתור שהוא נציג ציבור תהיה שנה אחת, וניתן להאריך את כהונתם לתקופות כהונה נוספות, ובלבד שלא יכהנו ברציפות למעלה מארבע שנים.

(ג) הוראות סעיפים 10, 12, 13 ו-18 יחולו, בשינויים המחויבים, גם לעניין ועדת האיתור.

תפקידי ועדת האיתור 6. ועדת האיתור תמליץ לראש הממשלה, לשר ולנגיד על המועמדים המתאימים ביותר לכהונה כחברי המועצה שהם נציגי ציבור, כאמור בסעיף 8(א)(5), ולמועצה – על המועמדים המתאימים ביותר לכהונה כחברי ועדת ההשקעות שהם נציגי ציבור, כאמור בסעיף 19(א)(4), לאחר שבחנה, בין השאר, את כשירותם ואת הסייגים למינוים לפי חוק זה.

סדרי עבודת ועדת האיתור 7. ועדת האיתור תפעל על פי הכללים הנהוגים בשירות המדינה לגבי עבודתן של ועדות לאיתור מועמדים, בשינויים המחויבים.

פרק ד': מוסדות הקרן

סימן א': המועצה

המועצה 8. (א) לקרן תהיה מועצה שתמנה שבעה חברים, והם:

(1) השר, והוא יהיה היושב ראש ;

(2) עובד משרד ראש הממשלה, שימנה ראש הממשלה ;

(3) עובד משרד האוצר, שימנה השר ;

(4) עובד בנק ישראל, שימנה הנגיד ;

(5) שלושה נציגי ציבור כמפורט להלן, שימנו השר והנגיד, לפי המלצת ועדת האיתור כאמור בסעיף 6, ואם לא הושגה הסכמה ביניהם בתום שלושה חודשים ממועד המלצת ועדת האיתור – יכריע בעניין ראש הממשלה :

(א) נציג בעל תואר שני בכלכלה או במינהל עסקים ובעל ניסיון מקצועי של שמונה שנים לפחות בניהול השקעות מחוץ לישראל בהיקף כספי משמעותי;

(ב) נציג בעל תואר שלישי בכלכלה או במינהל עסקים ובעל ניסיון מקצועי של חמש שנים לפחות בתחום הכלכלי או הפיננסי;

(ג) נציג שמתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא בעל תואר שני במדעי החברה או במינהל עסקים ובעל ניסיון מקצועי של שמונה שנים לפחות בתחום הכלכלי או הפיננסי;

(2) הוא בעל מומחיות מיוחדת ובעל ניסיון מקצועי של עשר שנים לפחות בתחום הכלכלי, הפיננסי או העסקי.

(ב) השר יפרסם הודעה ברשומות בדבר מינוי המועצה והרכבה, וכן בדבר כל שינוי בהרכבה.

תפקידי המועצה 9. תפקידיה של המועצה הם:

(1) לקבוע את עקרונות מדיניות ההשקעה של הקרן, לרבות רמת הסיכון, אופק ההשקעה, רמת נזילות ההשקעה, המדד שישמש לבחינת ביצועי ההשקעה וסוגי הביטחונות הנדרשים; המועצה תכלול בדוח הכספי השנתי של הקרן המוגש לממשלה ולכנסת את עקרונות מדיניות ההשקעה שקבעה לאותה שנה.

(2) לעקוב אחר יישום מדיניות ההשקעה של הקרן;

(3) למנות חברים מקרב הציבור לוועדת ההשקעות, לפי המלצת ועדת האיתור, כאמור בסעיף 19(א)(4);

(4) למנות, לפי הצעת הנגיד, את מנהל מחלקת הניהול של הקרן, או להעבירו מכהונתו, כאמור בסעיף 29;

(5) לגבש אמות מידה לקביעת רשימת מנהלי ההשקעות החיצוניים ולבחירתם על ידי ועדת ההשקעות; המועצה תפרסם את אמות המידה באתר האינטרנט של הקרן;

(6) לקבוע את רשימת מנהלי ההשקעות החיצוניים לפי הצעת ועדת ההשקעות ולקבוע את היקף נכסי הקרן המרבי שניתן להעביר לכל מנהל השקעות חיצוני, בשים לב להשפעה על רמת הסיכון בניהול הנכסים כאמור בסעיף;

(7) לאשר את חישוב סכום ההקצאה השנתי שביצעה מחלקת הניהול ולהורות על העברתו לאוצר המדינה, כאמור בסעיף 41(ג);

(8) לדון בדוחות הכספיים הרבעוניים והשנתיים של הקרן שהוגשו לה כאמור בסעיף 32, לאשר אותם ולהגישם לממשלה ולוועדה לפיקוח על הקרן בתוך 30 ימים ממועד אישור הדוחות כאמור;

(9) להגיש לאישור השר, בעבור כל שנת כספים, הצעה לתקציב הקרן;

(10) למנות לקרן מבקר פנימי, רואה חשבון מבקר ויועץ משפטי כאמור בסעיף 14;

(11) לדרוש מכל אדם הממלא תפקיד במחלקת הניהול להגיש לה, או למי מטעמה, דיווח בכל עניין הנוגע לפעולותיה של הקרן, וכן כל מידע או מסמך באותו עניין; דרשה המועצה כאמור, תמולא הדרישה בתוך 15 ימים מיום שניתנה;

(12) למלא כל תפקיד אחר שהוטל עליה בחוק זה.

סייגים למינוי 10. לא ימונה לחבר המועצה –

(1) מי שהורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר המועצה, או מי שתלוי ועומד נגדו כתב אישום בעבירה כאמור;

(2) מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר המועצה לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו; בפסקה זו, "עניין אישי", של אדם – לרבות עניין אישי של קרוב או עניין של גוף שאותו אדם או קרובו מנהלים או עובדים אחראים בו, או עניין של גוף שיש להם בו חלק בהון המניות, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות הצבעה; לעניין הגדרה זו, "קרוב", של אדם – בן זוג, הורה, הורי הורה, אח, גיס, צאצא, צאצא של בן זוג ובני זוגם של כל אחד מאלה, או אדם אחר הסמוך על שולחנו, וכן סוכן, שותף, מעביד או עובד שלו.

11. תקופת הכהונה תקופת כהונתו של חבר המועצה שהוא נציג ציבור תהיה ארבע שנים וניתן להאריך את כהונתו לתקופת כהונה נוספת, ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות; הארכת תקופת הכהונה של חבר המועצה שהוא נציג ציבור אינה טעונה המלצה מאת ועדת האיתור כאמור בסעיף 8(א)(5).
12. הפסקת כהונה חבר המועצה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו, בהתקיים אחד מאלה:
- (1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות למי שמינה אותו כחבר המועצה, ולעניין חבר המועצה שהוא נציג ציבור – ליושב ראש המועצה;
 - (2) התקיים בו סייג מהסייגים המפורטים בסעיף 10, ויושב ראש המועצה העבירו מכהונתו בהודעה בכתב;
 - (3) הוא חדל מלכהן בתפקיד שבשלו התמנה ואם התמנה כנציג ציבור – הוא התמנה לעובד המדינה או לעובד בנק ישראל;
 - (4) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו או שנעדר בלא סיבה סבירה משלוש ישיבות רצופות של המועצה, או מחמש ישיבות של המועצה במהלך שנתיים, ויושב ראש המועצה העבירו מכהונתו בהודעה בכתב.
13. הימנעות מניגוד עניינים (א) חבר המועצה יימנע מהשתתפות בדיון ומהצבעה בישיבות המועצה, אם הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר המועצה לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו; חבר המועצה לא יטפל במסגרת תפקידו במועצה בנושא האמור, גם מחוץ לישיבות המועצה; לעניין זה, "עניין אישי" – כהגדרתו בסעיף 10(2).
- (ב) התברר לחבר המועצה כי נושא הנדון בישיבת המועצה או המטופל על ידו עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך מיד ליושב ראש המועצה.
14. מבקר פנימי, רואה חשבון מבקר ויועץ משפטי לקרן (א) המועצה תמנה לקרן, לפי הצעת ועדת הביקורת, מבקר פנימי; על המבקר הפנימי יחולו הוראות חוק החברות החלות על מבקר פנימי של חברה ציבורית, בשינויים המחויבים, ואולם הממונה הארגוני על המבקר הפנימי יהיה יושב ראש ועדת הביקורת.
- (ב) המועצה תמנה לקרן רואה חשבון מבקר; על רואה החשבון המבקר יחולו הוראות חוק החברות החלות על רואה חשבון מבקר של חברה, בשינויים המחויבים.
- (ג) המועצה תמנה לקרן יועץ משפטי.

(ד) המבקר הפנימי רואה החשבון המבקר והיועץ המשפטי ימונו לתקופת כהונה של ארבע שנים, וניתן לשוב ולמנותם לתקופת כהונה אחת נוספת.

(ה) השר, באישור הוועדה לפיקוח על הקרן, יקבע את שכרם של המבקר הפנימי, רואה החשבון המבקר והיועץ המשפטי.

15. ישיבות המועצה (א) ישיבות המועצה יתקיימו אחת לרבעון, לפחות.

(ב) המועצה תקיים ישיבה מיוחדת לפי דרישת חבר המועצה או מנהל מחלקת הניהול; הישיבה תתקיים בתוך 21 ימים ממועד הדרישה ויידונו בה הנושאים שפורטו בדרישה.

(ג) המניין החוקי בישיבות המועצה יהיה חמישה חברי המועצה ובהם יושב ראש המועצה.

16. סדרי עבודת המועצה (א) החלטות המועצה יתקבלו ברוב קולות של חבריה המשתתפים בהצבעה, ואולם החלטות כאמור בסעיף 9(1), (3), (4), (7), וכן 9(8) לעניין הדוחות הכספיים השנתיים טעונות רוב של חמישה חברי המועצה, לפחות.

(ב) המועצה תפרסם באתר האינטרנט של הקרן את החלטותיה, את החלטות יושב ראש המועצה ואת הפרוטוקולים של ישיבותיה בתוך זמן סביר ממועד קבלת ההחלטות או קיום הישיבות, בכפוף להוראות אלה:

(1) לא תפורסם החלטה או פרוטוקול הכוללים מידע שהוראות סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (בסעיף זה – חוק חופש המידע) חלות לגביו;

(2) המועצה רשאית שלא לפרסם החלטה או פרוטוקול הכוללים מידע שהוראות סעיף 9(ב) לחוק חופש המידע חלות לגביו;

(3) על פרסום מידע כאמור בפסקאות (1) ו-(2), יחולו הוראות סעיף 11 לחוק חופש המידע, בשינויים המחויבים;

(4) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו של מבקש מידע לפי חוק חופש המידע.

(ג) המועצה תקבע את סדרי עבודתה וישיבותיה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.

תוקף פעולות 17. קיום המועצה, סמכויותיה, תוקף החלטותיה ופעולותיה, לא ייפגעו מחמת שהתפנה מקומו של חבר המועצה, או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.

החלת דינים על חברי המועצה 18. דין חברי המועצה שהם נציגי ציבור כדין עובדי המדינה, לעניין חיקוקים חברי המועצה אלה:

(1) חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט–1969⁵;

(2) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט–1959⁶;

(3) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ס–1980⁷;

(4) חוק העונשין, התשל"ז–1977⁸ – ההוראות הנוגעות לעובדי ציבור;

(5) פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א–1971⁹;

(6) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט–1969¹⁰.

סימן ב': ועדת ההשקעות

ועדת ההשקעות 19. (א) לקרן תהיה ועדת השקעות שתמנה חמישה חברים, והם:

(1) חבר המועצה שהוא נציג ציבור שמתקיימים בו תנאי הכשירות האמורים בסעיף 8(א)(5), והוא יהיה היושב ראש; היה יותר מחבר מועצה אחד שהוא נציג ציבור שמתקיימים בו תנאי הכשירות האמורים – יבחרו השר והנגיד, מבין חברי המועצה שמתקיימים בהם אותם תנאי כשירות, את יושב ראש הוועדה, ואם לא הושגה הסכמה ביניהם בתום שלושה חודשים ממועד המלצת ועדת האיתור – יכריע בעניין ראש הממשלה;

(2) עובד משרד האוצר שימנה השר;

(3) עובד בנק ישראל שימנה הנגיד;

⁵ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.

⁶ ס"ח התשי"ט, עמ' 190.

⁷ ס"ח התשי"ס, עמ' 2.

⁸ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

¹⁰ ס"ח התשכ"ט, עמ' 144.

(4) שני חברים מקרב הציבור שתמנה המועצה, לפי המלצת ועדת האיתור כאמור בסעיף 6, שמתקיים בהם אחד מאלה:

(א) הוא בעל תואר שני בכלכלה או במינהל עסקים ובעל ניסיון מקצועי של שמונה שנים לפחות בניהול השקעות בהיקף כספי משמעותי, מהן שלוש שנים לפחות בניהול השקעות מחוץ לישראל;

(ב) הוא בעל מומחיות מיוחדת וניסיון מקצועי של עשר שנים לפחות בניהול השקעות, מהן שלוש שנים לפחות בניהול השקעות מחוץ לישראל, ובלבד שלא יכהן בוועדת ההשקעות יותר מחבר אחד בעל כשירות כאמור, בכל עת.

(ב) חברי ועדת ההשקעות האמורים בסעיף קטן (א)(2) עד (4) לא ימונו מקרב חברי המועצה.

(ג) הוראות סעיפים 10, 12, 13 ו-18 יחולו, בשינויים המחויבים, גם לעניין ועדת ההשקעות.

תפקידי ועדת ההשקעות הם: 20. תפקידי ועדת ההשקעות

(1) לקבוע מדיניות השקעה מפורטת לקרן במטרה להשיא את רווחי הקרן, בהתחשב ברמת הסיכון, באופק ההשקעה, ברמת נזילות ההשקעה ובעקרונות מדיניות ההשקעה שקבעה המועצה לפי סעיף 9(1);

(2) להציע לאישור המועצה רשימה של מנהלי השקעות חיצוניים, ולהחליט על התקשרות עם מנהל השקעות המנוי ברשימה שקבעה המועצה לפי סעיף 9(6), ועל היקף הנכסים שיועברו לניהולו, לפי קביעת המועצה לפי אותו סעיף;

(3) לפקח על פעילותה של מחלקת הניהול.

21. תקופת כהונה של חבר ועדת ההשקעות שהוא נציג ציבור תהיה שלוש שנים, וניתן להאריך את כהונתו לתקופת כהונה נוספת, ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות; הארכת תקופת הכהונה של חבר הוועדה שהוא נציג ציבור אינה טעונה המלצה מאת ועדת האיתור כאמור בסעיף 19(א)(4).

22. (א) ישיבות ועדת ההשקעות יתקיימו אחת לחודש, לפחות. ישיבות ועדת ההשקעות

(ב) המניין החוקי בישיבות ועדת ההשקעות יהיה שלושה חברי הוועדה ובהם יושב ראש הוועדה.

23. סדרי עבודת ועדת ההשקעות (א) החלטות ועדת ההשקעות יתקבלו ברוב קולות של חבריה המשתתפים בהצבעה, ואולם החלטות בעניינים אלה טעונות רוב של ארבעה חברי הוועדה לפחות:

(1) החלטה על התקשרות עם מנהל השקעות חיצוני מתוך רשימת מנהלי ההשקעות החיצוניים שקבעה המועצה, כאמור בסעיף 9(6);

(2) קביעת מדיניות החשיפה של הקרן למטבע חוץ מסוג מסוים.

(ב) ועדת ההשקעות תקבע את סדרי עבודתה וישיבותיה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.

סימן ג': ועדת הביקורת

24. ועדת הביקורת לקרן תהיה ועדת ביקורת שתמנה שלושה חברים, והם:

(1) שני חברי המועצה שהם נציגי ציבור ואינם מכהנים בתפקיד יושב ראש ועדת ההשקעות, ואחד מהם, לפי בחירת המועצה, יהיה היושב ראש;

(2) חבר המועצה שהוא עובד משרד האוצר.

25. תפקידי ועדת הביקורת הם:

(1) לפקח על תקינות פעילותם של מוסדות הקרן ומחלקת הניהול, לרבות התאמת הפעילות להחלטות המועצה, לעמוד על הליקויים בפעילות האמורה ולהמליץ על הדרכים לתיקונם; לשם ביצוע תפקידה כאמור תקיים ועדת הביקורת, בין השאר, התייעצות עם היועץ המשפטי ועם המבקר הפנימי של הקרן;

(2) לאשר את רשימת מנהלי ההשקעות החיצוניים שקבעה המועצה, כאמור בסעיף 9(6);

(3) להגיש למועצה, בתחילת כל שנת כספים, את תכנית הביקורת לאותה שנה וכן דוח ביקורת שנתי, ורשאית ועדת הביקורת להגיש למועצה דוחות ביקורת נוספים כפי שתמצא לנכון.

26. ישיבות ועדת הביקורת (א) ועדת הביקורת תקיים שתי ישיבות לפחות בכל רבעון.
- (ב) המניין החוקי בישיבותיה של ועדת הביקורת יהיה שני חברי הוועדה ובהם יושב ראש הוועדה.
27. סדרי עבודת ועדת הביקורת (א) החלטות ועדת הביקורת יתקבלו ברוב קולות של חבריה.
- (ב) ועדת הביקורת תקבע את סדרי עבודתה וישיבותיה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.

סימן ד': מחלקת הניהול בבנק ישראל

28. מחלקת הניהול נכסי הקרן ינוהלו באמצעות מחלקת ניהול שתוקם לעניין זה בבנק ישראל.
29. מנהל מחלקת הניהול (א) מנהל מחלקת הניהול ימונה בידי המועצה, לפי הצעת הנגיד, לתקופת כהונה של ארבע שנים, וניתן לשוב ולמנותו לתקופת כהונה אחת נוספת; לא הושגה הסכמה כאמור, ישמש מנהל חטיבת השווקים בבנק ישראל כמנהל מחלקת הניהול עד להשגת הסכמה אך לא יותר מארבעה חודשים; לא הושגה ההסכמה בתום ארבעת החודשים האמורים – יכריע בעניין ראש הממשלה.
- (ב) המועצה, בהתייעצות עם הנגיד, רשאית להפסיק את כהונתו של מנהל מחלקת הניהול, אם מצאה כי אינו ממלא את תפקידו כראוי, ובלבד שנתנה למנהל מחלקת הניהול הזדמנות להשמיע את טענותיו.
30. עובדי מחלקת הניהול מנהל מחלקת הניהול ועובדיה יהיו עובדי בנק ישראל.
31. התקשרות עם מחלקת הניהול (א) החליטה ועדת ההשקעות להתקשר עם מנהל השקעות חיצוני, תתקשר מחלקת הניהול עם מנהל ההשקעות שעליו החליטה ועדת ההשקעות.
32. דוחות כספיים (א) מנהל מחלקת הניהול יערוך ויגיש לאישור המועצה, בתוך 45 ימים מתום כל רבעון, דוח כספי רבעוני מסוקר, הכולל, בין השאר, פירוט של כל נכסי הקרן ביום האחרון של הרבעון שלגביו נערך הדוח, מאזן, דוח רווח והפסד ודוח בדבר שינויים בהון העצמי; הדוח הכספי הרבעוני יערוך על פי כללים חשבונאיים מקובלים בהתאמה לפעילות המיוחדת של הקרן.

(ב) מנהל מחלקת הניהול יערוך ויגיש לאישור המועצה, בתוך 60 ימים מתום כל שנת כספים, דוח כספי שנתי המבוקר בידי רואה החשבון המבקר של הקרן, הכולל, בין השאר, פירוט כל נכסי הקרן ביום 31 בדצמבר של שנת הכספים שלגביה נערך הדוח, מאזן מבוקר, דוח רווח והפסד ודוח בדבר שינויים בהון העצמי; הדוח הכספי השנתי יערוך על פי כללים חשבונאיים מקובלים בהתאמה לפעילות המיוחדת של הקרן.

(ג) המועצה תדון בדוחות הכספיים כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) תאשרם ותגישם לממשלה, ולוועדה לפיקוח על הקרן, בתוך 30 ימים ממועד האישור כאמור.

סימן ה': תקציב הקרן

תקציב הקרן 33. (א) תקציב הקרן ייקבע בתחום פעולה נפרד בסעיף תקציב בחוק התקציב השנתי, והשר יהיה הממונה על סעיף התקציב; בסעיף קטן זה – "תחום פעולה" ו"סעיף תקציב" – כהגדרתם בחוק התקציב השנתי; "ממונה על סעיף תקציב" – כהגדרתו בחוק יסודות התקציב.

(ב) תקציב הקרן ישמש למימון הוצאות תפעול הקרן, לתשלום גמול והחזר הוצאות לחברים במוסדות הקרן ובוועדת האיתור, שאינם עובדי המדינה, ולתשלום שכר המבקר הפנימי, היועץ המשפטי ורואה החשבון המבקר של הקרן, בהתאם להוראות לפי חוק זה.

(ג) המועצה תגיש לאישור השר, בעבור כל שנת כספים, הצעה בדבר תקציב הקרן.

(ד) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין תקציב הקרן, לרבות אופן הכנתו, אישורו ודרכי שינויו.

(ה) השר יקבע הוראות בדבר תשלום גמול והחזר הוצאות לחברי המועצה, לחברי ועדת האיתור ולחברי ועדת ההשקעות, שהם נציגי ציבור; תקנות לעניין חברי המועצה האמורים טעונות אישור הוועדה לפיקוח על הקרן.

תקצוב מחלקת הניהול 34. פעילות מחלקת הניהול, לרבות שכר מנהל מחלקת הניהול ועובדיה, תמומן מתקציב בנק ישראל ותקציב הקרן לא ישמש למימון הפעילות כאמור.

פרק ה': השקעת נכסי הקרן

השקעת נכסי הקרן 35. (א) חשבון הקרן ינוהל על ידי מחלקת הניהול בהתאם למדיניות ההשקעה המפורטת שקבעה ועדת ההשקעות.

- (ב) נכסי הקרן יושקעו בנכסים מחוץ למדינת ישראל ובמטבע חוץ כהגדרתו בחוק בנק ישראל, בלבד ;
- (ג) לא תבוצע עסקה כלשהי בנכסי הקרן שבנק ישראל צד לה.
- (ד) הקרן אינה רשאית ללוות כספים, בין במישרין ובין בעקיפין.

פרק ו': פיקוח הכנסת על הקרן

סימן א': הוועדה לפיקוח על הקרן

36. הוועדה לפיקוח על (א) תוקם ועדה של הכנסת לפיקוח על הקרן ועל יישום הוראות חוק זה, ויהיו נתונות לה הסמכויות הקבועות בחוק זה בלבד ; חברי הוועדה לפיקוח על הקרן ייבחרו על ידי הכנסת, לפי הצעת ועדת הכנסת.
- (ב) מספר חברי הוועדה לפיקוח על הקרן לא יעלה על תשעה ; הרכב הוועדה ייקבע בהתחשב בהרכב הסיעתי של הכנסת ובגודל הסיעות.
37. הוועדה לפיקוח על הקרן תקיים, אחת לשנה, דיון בדוחות הכספיים שהגישה לה הקרן כאמור בסעיף 32 ותניח את מסקנותיה על שולחן הכנסת.

סימן ב': סכום ההקצאה השנתי

38. (א) בסימן זה, "סכום ההקצאה השנתי" –
- הצעת הממשלה להקצאת סכום ההקצאה השנתי
- (1) בשנת הכספים שתחילתה לאחר יום תחילתו של חוק זה – סכום השווה ל-3.5% מסך ההכנסות במועד הקובע ;
- (2) בשנת הכספים שלאחר שנת הכספים האמורה בפסקה (1) ובכל אחת משמונה השנים שלאחריה – סכום השווה ל-3.5% משווי הנכסים שניהלה הקרן ב-31 בדצמבר של שנת הכספים הקודמת שלגביה אושר הדוח הכספי השנתי ;
- (3) בכל שנת כספים שלאחר תום התקופה האמורה בפסקה (2) – סכום השווה לתשואה הריאלית הממוצעת שהניבו השקעותיה של הקרן בעשר השנים שקדמו לאותה שנת כספים, כשהוא מוכפל בשווי הנכסים שניהלה הקרן ב-31 בדצמבר של שנת הכספים הקודמת שלגביה אושר הדוח הכספי השנתי כאמור ;
- "סך ההכנסות במועד הקובע" – כמשמעותו בסעיף 47(א).
- (ב) סכום ההקצאה השנתי ישמש מדי שנה להקצאות למטרות חברתיות, כלכליות וחינוכיות, בהתאם להוראות סימן זה.

(ג) הצעת הממשלה להקצאה של סכום ההקצאה השנתי למטרות כאמור בסעיף קטן (ב) תונח על שולחן הכנסת כחלק מהצעת חוק התקציב השנתי כאמור בסעיף 3(ב) לחוק יסוד: משק המדינה¹¹, ותועבר להכנה לוועדה לפיקוח על הקרן.

(ד) הצעת הממשלה תהיה מפורטת ויצורפו לה –

(1) מטרת כל הקצאה שנכללה בהצעה, השיקולים בבחירתה ואופן יישומה;

(2) הסכום המוקצה למחקר ופיתוח, וכן להשקעה באנרגיה מתחדשת ולפיתוח ומחקר שלה;

(3) ביצוע בפועל של ההקצאות בשנתיים הקודמות ואופן יישומן;

(ה) הצעת הממשלה המפורטת יכול שתכלול גם הקצאה ליישום בפריסה רב-שנתית, ואולם לא יוקצו לאותה הקצאה כספים מתוך סכום ההקצאה השנתי של שנות כספים הבאות לאחר שנת הכספים שבה שלגביה מוצעת ההצעה.

קביעת הוצאות הממשלה בחוק התקציב השנתי 39. (א) הוועדה לפיקוח על הקרן תכין את פירוט ההקצאות מסכום ההקצאה השנתי, לפי הצעת הממשלה המפורטת כאמור בסעיף 38, לכל המאוחר שלושה ימים לפני מועד אישור חוק התקציב לאותה שנה, ולא יאוחר מהיום הקובע כמשמעותו בסעיף 36א לחוק-יסוד: הכנסת¹², כך שפירוט ההקצאות יובא לאישור הכנסת כחלק מחוק התקציב השנתי; לא סיימה הוועדה לפיקוח על הקרן להכין את פירוט ההקצאות מסכום ההקצאה השנתי עד למועד האמור, תכינו ועדת הכספים של הכנסת כך שיובא לאישור הכנסת כחלק מחוק התקציב השנתי.

(ב) סכום ההקצאה השנתי וכן הוצאות הממשלה שימומנו מהקצאת סכום ההקצאה השנתי כאמור בסעיף קטן (א) ייקבעו בחוק התקציב השנתי, כהוצאה מותנית בהכנסה כמשמעותה בסעיף 5 לחוק יסודות התקציב.

(ג) לעניין סכום ההקצאה השנתי, כל מקום בחוק יסודות התקציב שמדובר בו בוועדה, ייקרא כאילו מדובר בוועדה לפיקוח על הקרן.

דיווח לכנסת 40. הממשלה תדווח לוועדה לפיקוח על הקרן, אחת לשנה, על הביצוע בפועל של ההקצאות ואופן יישומן.

¹² ס"ח התשי"ח, עמ' 69.

העברת סכום 41. (א) עם אישור חוק התקציב השנתי יועבר סכום ההקצאה השנתי מחשבון ההקצאה השנתי לאוצר המדינה.

(ב) סכום ההקצאה השנתי לפי סעיף קטן (א) יועבר במטבע חוץ, ולעניין זה יחושב שווי הנכסים שמנהלת הקרן, במטבע חוץ.

(ג) סכום ההקצאה השנתי יחושב בידי מחלקת הניהול, ויאושר בידי המועצה; המועצה תורה על העברת סכום ההקצאה השנתי לאוצר המדינה.

(ד) השר ידווח לכנסת ולוועדה לפיקוח על הקרן במועד העברת סכום ההקצאה השנתי לאוצר המדינה, בדבר הסכום שהועבר כאמור.

סימן ג': הלוואה מנכסי הקרן לשם סיוע בהתמודדות עם אירועים חריגים

הלוואה מנכסי הקרן 42. (א) הכנסת, לפי בקשת הממשלה, רשאית לאשר מתן הלוואה מנכסי הקרן לאוצר המדינה, בהתקיים כל אלה:

(1) הממשלה, לפי הצעת ראש הממשלה והשר, לאחר התייעצות עם הנגיד, הכריזה על התקיימותו של אירוע חריג, לרבות אירוע סביבתי, שהוא בעל השפעה שלילית חריגה, במשכה או בעוצמתה, על כלכלת ישראל (בפרק זה – אירוע חריג);

(2) הממשלה, לפי הצעת ראש הממשלה והשר, החליטה כי הפגיעה הכלכלית שנגרמה כתוצאה מהאירוע החריג מצדיקה לקיחת הלוואה מנכסי הקרן, וזאת בהתחשב גם בפגיעה שתיגרם בשל כך לנכסי הקרן;

(3) השר, על יסוד החלטות הממשלה כאמור בפסקאות (1) ו-(2), הגיש לוועדה לפיקוח על הקרן, בקשה מנומקת ללקיחת הלוואה מנכסי הקרן לאוצר המדינה, שבה יפורטו היקף ההלוואה המבוקשת ותנאיה, ובלבד ששיעור הריבית על ההלוואה יהיה שווה לשיעור התשואה לפדיון של איגרות חוב שהנפיקה ממשלת ארצות הברית לתקופה של עשר שנים, נכון למועד מתן ההלוואה, בתוספת 1.5%;

(4) הוועדה לפיקוח על הקרן תקיים דיון בבקשה כאמור בפסקה (3) ותביא בפני הכנסת את מסקנותיה ואת הבקשה לאישור לקיחת ההלוואה לא יאוחר משבעה ימים ממועד הבקשה.

(ב) אישור הכנסת כאמור בסעיף קטן (א) יתקבל ברוב של שבעים חברי הכנסת.

(ג) אישרה הכנסת לקיחת הלוואה בהתאם להוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), יועבר סכום ההלוואה לאוצר המדינה לא יאוחר מתום 30 ימים ממועד מתן האישור כאמור.

(ד) אחת לשנה ממועד לקיחת ההלוואה תדווח הממשלה לוועדה לפיקוח על הקרן על השימוש שנעשה בכספי ההלוואה, בצירוף נתונים על האירוע החריג, על פגיעתו הכלכלית ועל נכסי הקרן.

הקלה בהחזר הלוואה 43. (א) הכנסת, לפי בקשת הממשלה והצעת הוועדה לפיקוח על הקרן, רשאית לאשר הקלה בהחזר הלוואה שניתנה לפי הוראות סעיף 42, בהתקיים כל אלה:

(1) חלפו תשעה חודשים לפחות ממועד מתן ההלוואה;

(2) הממשלה, לפי הצעת ראש הממשלה והשר, לאחר התייעצות עם הנגיד, החליטה כי ההשפעה השלילית החריגה של האירוע החריג שבשלו ניתנה ההלוואה או של אירוע חריג אחר שעליו החליטה הממשלה מאוחר יותר לפי סעיף 42, בהתחשב גם בפגיעה שתיגרם בשל כך לנכסי הקרן, מצדיקה מתן הקלה בהחזר ההלוואה;

(3) השר, על יסוד החלטת הממשלה כאמור בפסקה (2), הגיש לכנסת, באמצעות הוועדה לפיקוח על הקרן בקשה מנומקת להקלה בהחזר ההלוואה, שבה יפורטו ההקלה המבוקשת, והשיקולים המיוחדים המצדיקים, לדעת הממשלה, מתן הקלה כאמור.

(ב) אישור הכנסת כאמור בסעיף קטן (א) יתקבל ברוב של שבעים חברי הכנסת.

(ג) בסעיף זה, "הקלה בהחזר הלוואה" – שינוי תנאי ההלוואה, לרבות שינוי תקופת ההחזר או שינוי שיעור הריבית, ולמעט מתן פטור מלא מהחזר הריבית או מהחזר קרן ההלוואה.

פרק ז': הוראות שונות

44. פטור מתשלומי חובה 44. לעניין תשלום מס, ארנונה, אגרה וכל תשלום חובה אחר, דין הקרן כדין המדינה.

45. ביצוע ותקנות 45. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, לרבות בעניינים אלה:

(1) סדרי עבודתם של מוסדות הקרן;

(2) הפרטים והמידע שייכללו בדוח הכספי הרבעוני ובדוח הכספי השנתי, כמשמעותם בסעיף 32, אופן הכנתם, אישורם ופרסומם.

תיקון חוק מיסוי רווחי נפט, התשע"א–2011, במקום סעיף 53 יבוא: 46. בחוק מיסוי רווחי נפט, התשע"א–2011, במקום סעיף 53 יבוא: רווחי נפט

53. הכספים שהתקבלו מההיטל ינוהלו בהתאם להוראות חוק קרן לאזרחי ישראל, התשע"ד–ההיטל
¹³ 2014".

47. (א) תחילתו של חוק זה ב-1 בחודש שלאחר המועד שבו הגיעו הכנסות כספים ראשונה לחשבון הקרן תחילה והעברת
 המדינה מההיטל לסכום העולה על מיליארד שקלים חדשים (בסעיף זה – סך ההכנסות במועד הקובע); השר יפרסם בצו את מועד התחילה כאמור.
 (ב) ביום תחילתו של חוק זה יועבר מאוצר המדינה לחשבון הקרן סכום השווה לסך ההכנסות במועד הקובע, לאחר שהומר לסכום במטבע חוץ.

נספח מס' מ-757/ב'

הסתייגויות ובקשות רשות דיבור

להצעת חוק קרן לאזרחי ישראל, התשע"ד–2014

הסתייגויות

* הערה: אם תתקבל הסתייגות המצריכה זאת, ישונו מספרי הסעיפים, הסעיפים הקטנים והפסקאות וכן ההפניות אליהם, בהתאם.

לסעיפים 1 ו-2

אין הסתייגויות

לסעיף 3

חבר הכנסת מאיר שטרית מציע:

1. אחרי "לדורות רבים" יבוא "ולהקטין את חובות המדינה".

לחלופין:

אחרי "לדורות רבים" יבוא "ובלבד שמחצית מנכסי הקרן ישמשו להקטנת חובות המדינה".

לסעיפים 4 עד 7

אין הסתייגויות

לסעיף 8

חבר הכנסת דב חנין מציע:

2. בסעיף קטן (א) –

(1) ברישה, במקום "שבעה" יבוא "תשעה";

(2) בפסקה (1), במקום "השר" יבוא "שופט בית משפט מחוזי בדימוס שימנה שר המשפטים";

(3) בפסקה (5) –

(א) ברישה, במקום "שלושה" יבוא "שני";

(ב) פסקת משנה (ג) – תימחק;

(4) אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) שלושה עובדי ציבור שהם:

- (א) נציג המוסדות להשכלה גבוהה, שימנה שר החינוך לפי המלצת המועצה להשכלה גבוהה ;
- (ב) נציג הארגונים החברתיים, שימנה שר הרווחה והשירותים החברתיים ;
- (ג) נציג ארגוני הסביבה, שימנה השר להגנת הסביבה."

* **הסתייגות לנושא :** אם תתקבל הסתייגות זו, יתוקנו סעיפים אלה כך :

- (1) בסעיף 38 –
- (א) בסעיף קטן (ב), במקום "בהתאם להוראות סימן זה" יבוא "בהתאם לקביעת המועצה";
- (ב) סעיפים קטנים (ג) עד (ה) – יימחקו ;
- (2) סעיף 39 – יימחק.

לסעיף 9

חבר הכנסת אראל מרגלית מציע :

3. בפסקה (1), אחרי "וסוגי הביטחונות הנדרשים" יבוא "והכול, תוך העדפה להשקעה במדינות שמשקיעות או שבכוונתן להשקיע באופן הדדי בישראל;".

חברי הכנסת דב חנין וניצן הורוביץ מציעים :

4. בפסקה (1), אחרי "וסוגי הביטחונות הנדרשים" יבוא "והכול, תוך העדפה להשקעה בישראל;".

חברי הכנסת דב חנין ואראל מרגלית מציעים :

5. בפסקה (1), אחרי "מדיניות ההשקעה של הקרן," יבוא "בהתחשב באמות מידה ערכיות חברתיות וסביבתיות,".

לסעיפים 10 עד 34

אין הסתייגויות

לסעיף 35

חברי הכנסת דב חנין ואראל מרגלית מציעים :

6. בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "שלא תעמוד בניגוד לאמות מידה חברתיות, סביבתיות וערכיות, כפי שתקבע הוועדה לפיקוח על הקרן."

חבר הכנסת דב חנין מציע :

7. סעיף קטן (ב) – יימחק.

לחלופין חברי הכנסת דב חנין ואראל מרגלית מציעים:

בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "ובלבד שבהתקיים נסיבות מיוחדות שיירשמו, ניתן יהיה להשקיע את נכסי הקרן בנכסים במדינת ישראל."

לסעיפים 36 ו-37

אין הסתייגויות

לסעיף 38

חבר הכנסת בועז טופורובסקי מציע:

8. בסעיף קטן (ד)(2), בסופו יבוא "ולהשקעה במחקר ימי";.

לסעיפים 39 עד 41

אין הסתייגויות

לסעיף 42

חברי הכנסת בועז טופורובסקי, דב חנין וניצן הורוביץ מציעים:

9. בסעיף 42(ב), בסופו יבוא "אין לשנות את הוראות סעיף קטן זה אלא ברוב של שבעים חברי הכנסת."

לסעיפים 43 עד 47

אין הסתייגויות

בקשות רשות דיבור

חבר הכנסת אברהם מיכאלי
